

Eduskunnan ympäristövaliokunta
Valiokuntaneuvos Susanna Paakkola
YmV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö: HE 83/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta

Yleiset huomiot

RIA kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. Erityisesti rakentamislain 195 § kelpoisuuksia koskeva siirtymäsäännös on jäsentemme kannalta tärkeä, joten keskitymme lausunnossa tähän pykälään.

Rakentamislakiin ehdotetut muut muutokset, jotka liittyvät rakennusten energiatehokkuusdirektiivin ja RED III -direktiivin toimeenpanemiseksi ja rakennustuoteasetuksen rikkomisen seuraamuksista säätämiseen, ovat kannatettavia.

Rakentamislakiin tehtäviin muutoksiin koskien lyhyt vuokrausta emme ota kantaa.

195 §. Kelpoisuuksia koskeva siirtymäsäännös

Kannatamme rakentamislain 195 § esitettyjä muutoksia.

Siirtymäsäännöksen 1. momentin voimassaoloajan pidentäminen kolmella vuodella on tarpeellista. Ilman kolmen vuoden pidennystä osa alalla toimivista ammattilaisista, jotka ovat suorittaneet tutkintonsa EU/ETA-maiden ulkopuolella tai joiden kansalaisuus on muu kuin EU/ETA, eivät pysty toimimaan pätevyystodistusta vaativissa tehtävissä 1.1.2027 alkaen.

Tällä hetkellä ympäristöministeriön lainsäädännön mukaisesti pätevyystodistus voidaan myöntää ainoastaan EU/ETA-jäsenvaltion kansalaiselle, joka on suorittanut koulutuksen EU/ETA-maassa. Koska lainsäädäntöä ei ole saatu uudistettua, siirtymäajan pidentäminen on välttämätöntä.

Pykälän 195 toisen ja kolmannen momentin uudistukset ovat kannatettavia.

Voimassa oleva siirtymäsäännös koskee teknillisessä oppilaitoksessa rakennusarkkitehdin (suunnittelutehtävä) ja rakennusmestarin/teknikon (tjo-tehtävä) tutkinnon suorittaneita. Siirtymäsäännös ei koske ns. opistoinsinöörejä ja amk-insinöörejä, jotka saivat toimia poikkeuksellisen vaativissa tehtävissä lain 41/2014 siirtymäsäännöksen nojalla.

Rakentamislakia on tasapuolisuuden nimissä tarve muuttaa niin, että laki mahdollistaa poikkeuksellisen vaativissa tehtävissä toimimisen myös rakennusinsinööreille (ns. opistoinsinööreille ja amk-insinööreille) ja muun tehtävään soveltuvan insinöörin tutkinnon suorittaneille, jotka ovat jo toimineet tällaisissa tehtävissä lakiesityksen mukaisen aikarajan aikana.

On järkevää, että laista poistetaan tutkintonimikkeet ja viittaukset valmistumisajankohtaan. Näin laki on selkeämpi ja mahdollistaa kokeneiden ja osaavien insinöörien, rakennusarkkitehtien ja rakennusmestarien toimimisen poikkeuksellisen vaativissa tehtävissä myös jatkossa.

Kritiikkiä on syytä antaa kuitenkin siitä, että lainsäädännön uudistaminen on ollut liian tempoilevaa ja muutoksia on tehty melko paljon rakentamislain suht lyhyen voimassaolon aikana. Ennakoitavuuden näkökulmasta tämä ei ole ollut hyvä asia.

Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry

Antti Aarnio
Toimitusjohtaja
antti.aarnio@ria.fi
0400 381 634